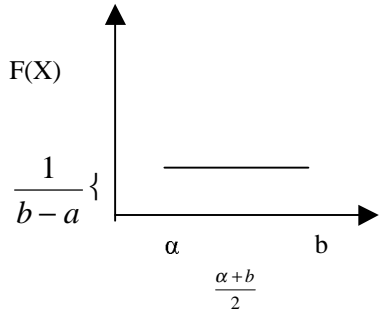

ΔΙΑΛΕΞΗ 13

Έστω x συνεχής τυχαία μεταβλητή.

Λέμε ότι η x ακολουθεί την ομοιόμορφη κατανομή, ($x \sim (a,b)$) στο (a,b) αν η συνάρτηση

πυκνότητας πιθανότητας $f(x) = \frac{1}{b-a}$, $a \leq x \leq b$

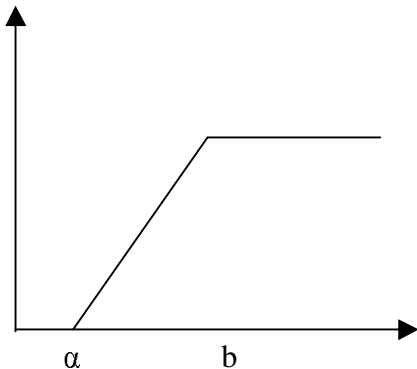
Για παράδειγμα, αν $\alpha=1$, $b=12 \Rightarrow f(x) = \frac{1}{11}$, $1 \leq x \leq 12$

$$EX = \int_a^b x \frac{1}{(b-a)} dx = \frac{1}{b-a} \left[\frac{x^2}{2} \right]_a^b = \frac{b^2 - a^2}{2(b-a)} = \frac{\alpha + b}{2}$$

$$\text{Var}(x) = EX^2 - E^2 X = \int_a^b x^2 \left(\frac{1}{b-a} \right) dx - \left(\frac{\alpha + b}{2} \right)^2 = \frac{1}{b-a} \left[\frac{x^3}{3} \right]_a^b - \left(\frac{\alpha + b}{2} \right)^2 = \frac{(b-a)^2}{12}$$

Η α.σ.κ. της x

$$F(x) = \begin{cases} 0 & x < \alpha \\ \int_{\alpha}^x \frac{1}{b-a} dy = \frac{x-\alpha}{b-a}, & \alpha \leq x \leq b \\ 1 & x > b \end{cases}$$

(1) $X \sim U(1,4)$

$$\underline{E}X = \frac{1+4}{2}, \quad \underline{V}arX = \frac{(4-1)^2}{12} = \frac{3}{4} \frac{(4-1)^2}{12} = \frac{3}{4}$$

Θα υπολογίσουμε το 80ο ποσοστημόριο ($\eta(80)$)

$$\frac{80}{100} = P(X \leq \eta(80)) \Leftrightarrow \frac{\eta(80) - 1}{4 - 1} = 0.8 \Leftrightarrow \eta(80) = 3.4$$

$$\text{Η διάμεσος: } \frac{\eta(50) - 1}{4 - 1} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \eta(50) = \frac{5}{2}$$

(2) Λεωφορεία περνάνε από στάση κάθε 15 λεπτά, αρχίζοντας από τις 8:00. Ο χρόνος άφιξής μου στη στάση ακολουθεί την ομοιόμορφη μεταξύ 8:00 και 8:30.

$$X = \text{χρόνος άφιξής} \quad f(x) = \frac{1}{30}, \quad 0 \leq x \leq 30$$

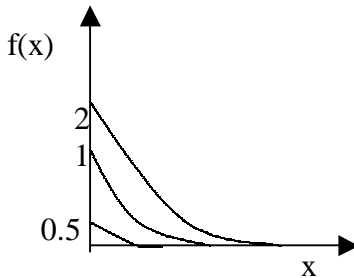
$P(\text{περιμένω το πολύ 5 λεπτά}) = P(10 \leq x \leq 15 \text{ ή } 25 \leq x \leq 30)$

$$= P(10 \leq x \leq 15) + P(25 \leq x \leq 30) = \int_{10}^{15} \frac{1}{30} dx + \int_{25}^{30} \frac{1}{30} dx = \frac{1}{3}$$

$$P(\text{περιμένω τουλάχιστον 10 λεπτά}) = P(0 < x \leq 5 \text{ ή } 15 < x \leq 20) = \frac{1}{3}$$

Εκθετική τυχαία μεταβλητή

Η τ.μ. x ονομάζεται η σ.π.π και δίνεται από $f(x) = \lambda e^{-\lambda x}$, $x \geq 0$, $\lambda > 0$

$$E(X) = \frac{1}{\lambda}$$

$$\int_0^{+\infty} x \lambda e^{-\lambda x} dx = - \int_0^{+\infty} x d e^{-\lambda x} = [-x e^{-\lambda x}]_0^{+\infty} + \int_0^{+\infty} e^{-\lambda x} dx = [-\frac{1}{\lambda} e^{-\lambda x}]_0^{+\infty} = \frac{1}{\lambda}$$

$$VarX = \frac{1}{\lambda^2}$$

$$F(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 - e^{-\lambda x} & x \geq 0 \end{cases}$$

Παράδειγμα 1: X = χρόνος διαδοχικών αφίξεων στο ταμείο, $X \sim \text{Exp}(\lambda=1)$

(α) $EX=1$

(β) $\sigma = \sqrt{\text{Var}x} = 1$

(γ) $P(x \leq 4) = F(4) = 1 - e^{-4}$

(δ) $P(2 \leq x \leq 5) = F(5) - F(2) = (1 - e^{-5}) - (1 - e^{-2}) = e^{-2} - e^{-5}$

Παράδειγμα 2: X = χρόνος που κάνει κάποιος βιβλιοθηκάριος για να ελέγξει κατά πόσο ένα βιβλίο είναι καταχωρημένο ακολουθεί την εκθετική με μέση τιμή 20 δευτερόλεπτα.

$$20 = EX = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow \lambda = \frac{1}{20} \quad f(x) = \frac{1}{20} e^{-\frac{1}{20}x}, \quad x \geq 0$$

(α) $P(x \leq 30) = 1 - e^{-\frac{1}{20} \cdot 30} = 1 - e^{-\frac{3}{2}}$

(β) $P(x > 20) = 1 - P(x \leq 20) = 1 - (1 - e^{-\frac{1}{20} \cdot 20}) = e^{-1}$

(γ) Η διάμεσος $\eta(50)$

$$P(x \leq \eta(50)) = \frac{1}{2} \Rightarrow 1 - e^{-\frac{1}{20} \eta(50)} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow e^{-\frac{1}{20} \eta(50)} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\eta(50)}{20} = \log 2 \Rightarrow \eta(50) = 20 \log 2$$